

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Socioloxía do xénero	Código	615G01205	
Titulación	Grao en Socioloxia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Cobo Bedía, Rosa	Correo electrónico	rosa.cobo@udc.es	
Profesorado	Cobo Bedía, Rosa Fernández Suárez, Mónica Belén	Correo electrónico	rosa.cobo@udc.es belen.fernandez.suarez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A Socioloxía do Xénero aporta un marco de interpretación da realidade social da que carecen outras materias, dado que a variable xénero identifica fenómenos sociais específicos que son imposibles de identificar dende outros marcos interpretativos da realidade. Doutra banda, se está a abrir un novo espazo no mercado laboral que demanda técnicos e técnicas de igualdade, axentes de igualdade, etc. para os que a formación nesta materia é imprescindible. Obxectivos específicos: 1. Lograr un marco cronolóxico que permita entender os estudos de xénero e o movemento feminista dende o inicio da modernidade (século XVIII) ata a actualidade (século XXI)2. Analizar as aportacións conceptuais dos estudos de xénero e da teoría feminista e identificar os cambios producidos nas ciencias sociais cando as mulleres se convertiron en obxectos e suxeitos da investigación social.3. Explicar que os efectos prácticos deste debate académico e da actividade política do movemento feminista se teñen traducido na creación e aplicación de políticas públicas de igualdade.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Conocimiento de los componentes básicos de las desigualdades sociales y las diferencias culturales.
A14	Capacidades en elaborar, utilizar, e interpretar indicadores sociais e instrumentos de medición social.
A21	Capacidades para identificar y medir factores de vulnerabilidad social y procesos conflictivos.
A26	Saber elegir las técnicas de investigación social (cuantitativas y cualitativas) pertinentes en cada momento.
A34	Conocimientos y actitudes de ética profesional.
A35	Actitud crítica frente a las doctrinas y las prácticas sociales.
A36	Actitud de compromiso frente a los problemas sociales y culturales.
B2	Toma de decisiones.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B4	Resolución de problemas.
B6	Comunicación oral y escrita en la lengua nativa.
B11	Compromiso ético.
B13	Razonamiento crítico.
B25	Capacidades para relacionar los conocimientos de la sociología y de otras disciplinas afines.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.

C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Comprender o marco interpretativo da realidade social a partir da categoría de xénero, así como a identificación analítica da centralidade da desigualdade de xénero nas sociedades modernas e contemporáneas.	A1 A14 A21 A26 A34 A35 A36	B2 B3 B4 B6 B11 B13 B25 B27	C6 C7
Compromiso ético fronte a unha desigualdade, a de xénero, historicamente invisible para as sociedades, e identificación dos principios de liberdade, igualdade e universalidade como constitutivos da modernidade, así como recoñecemento de que a igualdade de xénero inscríbese no marco dos dereitos humanos.	A1 A14 A21 A26 A34 A35 A36	B2 B3 B4 B6 B11 B13 B25 B27	C6 C7

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 10	Institucionalización internacional: CEDAW e conferencias mundiais.
Tema 11	Políticas públicas de igualdade. Cronoloxía dende os anos 70 á actualidade. Aportacións da igualdade de xénero ás políticas sociais. Mainstreaming de xénero e as súas aplicacións prácticas: plans de igualdade, informes de impacto de xénero e orzamentos con perspectiva de xénero.
Tema 1	A socioloxía do xénero. Estudos de xénero e estudos feministas. O xénero nas ciencias sociais. A invisibilidade do xénero na socioloxía clásica. O concepto de patriarcado na socioloxía.
Tema 2	Xenealoxía dos estudos de xénero e do movemento feminista: - O S. XVIII: a primeira ola e o paradigma da igualdade. - O S.XIX: a segunda ola e o movemento sufraxista. - O S.XX: a terceira ola e os feminismos.
Tema 3	Socialización de xénero: prexucios, estereotipos e roles. Novos modelos de identidade de xénero. Novas masculinidades. Sexismo, linguaxe e medios de comunicación. Axentes de socialización de xénero.
Tema 4	A familia patriarcal e o espazo privado-doméstico, tarefas reproductivas e de coidados. Crise da familia patriarcal e xurdimento de novos modelos familiares.
Tema 5	O xénero na educación. Coeducación e políticas de intervención na aula.
Tema 6	Estratificación de xénero no traballo e no emprego. División sexual do traballo. Outras xerarquías de xénero: etnia, raza e clase.
Tema 7	Indicadores de xénero. A contabilidade do traballo gratuito das mulleres: as contas satélite de fogares.
Tema 8	Democracia, poder político e representación: a democracia paritaria e os déficits de cidadanía. Avances legislativos.

Tema 9	A violencia contra as mulleres. Causas, manifestacións e efectos sobre a sociedade. Novas formas de violencia patriarcal nun mundo global.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A14 A26	30	0	30
Traballos tutelados	A1 A21 A35 B3 B6 B13 B25	1	50	51
Proba de ensaio	A34 A36 B3 B11 C6 C7	2	32	34
Discusión dirixida	B2 B4 B27	5	0	5
Estudo de casos	A1 A14 A21 A36	5	0	5
Proba obxectiva	A1 A21 B3 B6 B13	2	0	2
Lecturas	A1 A14 A21 A35 B27	0	22	22
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	É a explicación do profesor dos contidos da materia na aula. Normalmente apoiarase en soporte visual. ATENCIÓN: As clases son para entender os conceptos e as teorías e expor posibles dúbidas sobre os mesmos. Por esa razón é necesario ter lidos os textos sobre os que se falará en clase. ESTES TEXTOS SON O MATERIAL A PARTIR DO CAL SE AVALIARÁN Os COÑECEMENTOS
Traballos tutelados	O traballo teórico a desenvolver será tutelado pola profesora dende a elección de tema ata a supervisión da súa realización. Nel se desenvolverá un tema relacionado co temario
Proba de ensaio	Examen ou validación dos contidos expostos en clase.
Discusión dirixida	Realizaranse discusións dirixidas na aula a fin de debater sobre conceptos e realidades sociais relevantes para a socioloxía do xénero.
Estudo de casos	Analizaranse casos concretos de desigualdade de xénero coas ferramentas conceptuais, xurídicas e políticas existentes para cada caso proposto.
Proba obxectiva	Avaliaranse algúns contidos con probas obxectivas: exames, resumos de textos, etc.
Lecturas	Iranse indicando unha serie de lecturas recomendables e outras básicas. Asimesmo, recoméndase a consulta da bibliografía básica do temario da asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Traballos tutelados	A atención persoalizada se realizará na titorización do/s traballo/s tutelado/s. Por outra banda se atenderá individualmente ao alumnado sempre que sexa preciso ó longo do curso.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A21 A35 B3 B6 B13 B25	Traballos obrigatorios na aula.	20
Proba de ensaio	A34 A36 B3 B11 C6 C7	Realizarase un examen obrigatorio de todo o temario.	80

Observacións avaliación

O examen terá un peso do 80% na nota final. É obrigatoria a asistencia a clase.

Fontes de información

Bibliografía básica

Alberdi, Inés (Ed.), Informe sobre la situación de la familia en España, Ministerio de Asuntos Sociales, Madrid, 1995. Amara, Fadela y Zappi, Sylvia, Ni putas ni sumisas, Madrid, Cátedra, 2004. Amorós, Celia (Dir.); Diez palabras clave sobre mujer, Pamplona, Editorial Verbo Divino, 1995. Amorós, C. y Miguel, A. de. (eds): Teoría feminista: de la Ilustración a la globalización, volúmenes 1, 2 y 3, Madrid, Minerva Ediciones, 2005. Astelarra, Judith: Veinte años de políticas de igualdad, Madrid, Cátedra, 2005. Bosch, E. y Ferrer, V.A. (2002). La voz de las invisibles. Las víctimas de un mal amor que mata. Valencia: Ed. Cátedra. Colección Feminismos. Bourdieu, Pierre: La dominación masculina, Barcelona, Anagrama, 2000. Cobo, R.: ?El género en las ciencias sociales?, en Cuadernos de Trabajo Social, nº 18, 2005. Cobo, R.: Educar en la ciudadanía. Perspectivas feministas, Madrid, Libros de la Catarata, 2008. Cobo, R.: Hacia una nueva política sexual, Madrid, Libros de la Catarata, 2011. Carrasco, Cristina y otras, Malabaristas de la vida. Mujeres, tiempos y trabajos. Barcelona, Icària, 2003. Castells, Manuel, La era de la información, vol. I, II y III, Alianza Editorial, Madrid, 1996. Díaz, Capitolina, Dinero, amor e individualización, Oviedo, KRK, 2004. Díaz, Capitolina y Dema, Sandra, Sociología y género, Madrid, Tecnos, 2013. Durán, María de los Ángeles (ed.): Mujeres y hombres en la formación de la teoría sociológica, Madrid, CIS, 1996. Durán, María de los Ángeles: El valor del tiempo, Madrid, Espasa, 2007. Giddens, Anthony: Sociología, Madrid, Alianza, 2001. Informe del lobby europeo de mujeres Beijing + 10. Pode descargarse en: http://www.mujeresenred.net/article.php3?id_article=97 Izquierdo, Mª Jesús (1998). El malestar en la desigualdad. Madrid: Cátedra. Feminismos. Manier, Bénédicte, Cuando las mujeres hayan desaparecido, Madrid, Cátedra, 2007. Miedzian, Myriam, Chicos son, hombres serán. Cómo romper los lazos entre masculinidad y violencia, Madrid, Horas y horas, 1995. Murillo, Soledad: El mito de la vida privada, Madrid, Siglo XXI, 1996. Ritzer, Georg: Teoría Sociológica Contemporánea, McGraw-Hill, Madrid, 2001. Saltzman, Janet: Equidad y género, Madrid, Cátedra, 1992. Soledad Murillo, El mito de la vida privada, 1996, Siglo XXI. Subirats, Marina: ?Rosa y azul: la transmisión de los géneros en la escuela mixta?, en González, Ana y Lomas, Carlos (eds.): Mujer y educación: educar para la igualdad, educar desde la diferencia, Barcelona, Graó, 2002. Tobío, Constanza, Madres que trabajan, Ed. Cátedra, col. Feminismos, Madrid, 2005. Torns, Teresa, ?El trabajo y el cuidado: cuestiones teórico-metodológicas desde la perspectiva de género?, en Empiria. Revista de Metodología de las Ciencias Sociales, enero-junio de 2008. Torns, Teresa: http://www.arkadiaproject.com/wp-content/uploads/2011/02/Teresa_Torns._Las_mujeres_y_el_empleo_en_Espana.pdf Valcárcel, Amelia: La política de las mujeres, Cátedra (Feminismos), Madrid 1997.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Introducción á socioloxía/615G01103

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías